

Eerste Frans Seda Lecture

Jos van Gennip eert de “Indonesische Cobbenhagen”

Weinigen kennen nog zijn naam, maar hij heeft veel betekend voor de relatie tussen Nederland en Indonesië: katholiek denker en voorman Frans Seda. Oud-studiegenoten uit Tilburg richtten een stichting op om zijn gedachtegoed levend te houden, onder meer met een jaarlijkse lezing. Spreker Jos van Gennip, lang bevriend met Frans Seda, licht vast een tipje van de sluier op: “Seda was een onvermoeibaar bruggenbouwer.

“Frans Seda leerde ik in 1963 kennen”, herinnert oud-senator en CDA-prominent Jos van Gennip zich. “Hij was destijds Minister van Plantages. Soekarno stond na lange tijd weer een Nederlandse delegatie toe Indonesië te bezoeken. Wij bleven vrienden tot aan zijn dood in 2009. Voor mij is hij één van de belangrijkste architecten van de opbouw van Indonesië en dé architect van het herstel van de failliete Indonesische economie na 1965.”

De Indonesische politicus Frans Seda (1926-2009) is zeker in Nederland enigszins in de vergetelheid geraakt. Volgens Van Gennip komt dat door zijn bescheidenheid. “Hij bleef liever buiten de schijnwerpers.” Toch was hij een staatsman van formaat, en bovendien een denker wiens ideeën het doorgeven waard zijn. “Ik zie hem als een bruggenbouwer”, vertelt Van Gennip, “tussen continenten, regio’s, landen, culturen en religies. Hij was een intellectueel, kenner en boodschapper van de christelijke sociale leer, en een man-van-de-praktijk met briljante ideeën over armoedebestrijding op macro- en microniveau. Zijn leven lang heeft hij zich onvermoeibaar ingezet voor minderheden.”

Wonderlijk verhaal

Seda wordt wel “de Indonesische Cobbenhagen” genoemd. In 1960 richtte hij de Atma Jaya Universiteit op, naar Tilburgs voorbeeld. Van 1950 tot 1956 had Seda economie gestudeerd in Tilburg, waar professor Martinus Cobbenhagen hem blijvend zou inspireren in zijn veelzijdige carrière als politicus, minister, diplomaat, presidentieel adviseur, zakenman, katholiek voorman en universitair bestuurder. Van Gennip: “Zijn leven is het wonderlijke verhaal van een kind, geboren op het kleine en arme eiland Flores, dat alle kansen tot onderwijs en vorming aangreep die

de katholieke missie hem op Flores, Java en in Tilburg bood, en die vervolgens volledig ten nutte maakte van zijn vaderland Indonesië vanaf het moment dat de boot uit Nederland hem op de kade van Surabaya afzette.”

Oud-studiegenoten van Seda richtten in 2012 de Frans Seda Foundation op. Doel van de stichting is “het bevorderen, (doen) organiseren en financieren van gezamenlijke Indonesisch-Nederlandse academische activiteiten die bestudering, actualisering en verspreiding van het gedachtegoed van Frans Seda beogen.” Stichting Thomas More is

Mr. Jos van Gennip Foto: Sebastiaan ter Burg/WikiCommons (creative commons)

betrokken geweest bij de uitwerking van de drie kernprogramma’s van de Frans Seda Foundation. Naast een beurzenprogramma voor masterstudenten geïnteresseerd in onderwerpen binnen het brede kader van *civil society development*, gaat de aandacht van de Indonesische en Nederlandse bestuursleden vooral uit naar de organisatie van een jaarlijks besloten seminar waar twintig jonge, dynamische leiders samen zoeken naar antwoorden op kernvragen rakende aan de richting en inrichting van de samenleving in beide landen.

Een derde belangrijke activiteit is de Frans Seda Lecture, een jaarlijkse openbare rede over diverse thema’s op het gebied van ethiek en de (internationale) publieke zaak, zoals die gestalte kreeg in het leven en werk van Seda. De rede zal

Peter Merx was voor zijn pensionering o.a. werkzaam in diverse leidinggevende functies binnen het katholiek hoger onderwijs in Zuidoost-Azië en als internationaal directeur van de Stichting Porticus.

afwisselend in Indonesië en Nederland worden uitgesproken, en in Indonesië worden gecombineerd met de uitreiking van de Frans Seda Awards voor voorbeeldig burgerschap.

Sociaal beleid

Op 21 maart 2014 spreekt Jos van Gennip de eerste Frans Seda Lecture uit, aan de Universiteit van Tilburg. Aan diverse aspecten van het werk en leven van zijn vriend wil Van Gennip in zijn lezing aandacht besteden. “Om te beginnen aan Frans Seda als onvermoeibaar bruggenbouwer, onder meer in de relatie tussen Indonesië en Nederland, maar ook in de verhouding tussen de katholieke minderheid en de islamitische meerderheid in Indonesië. Vervolgens wil ik het hebben over Frans Seda als architect van de sociaal-economische opbouw. Als Minister van Plantages heeft hij Indonesië behoed voor de klassieke fout van een snelle industrialisatie ten koste van de landbouw. Daarmee voorkwam hij dat de afhankelijkheid van import van primaire goederen zoals rijst nog groter werd. Als Minister van Financiën gaf hij het land politiek, financieel en economisch zelfvertrouwen en lukte het hem de hollende inflatie te stoppen.”

“Tenslotte zal ik aandacht geven aan zijn opvattingen over economie en ethiek. Het algemeen welzijn stond bij hem steeds voorop. In zijn denken dient de markt te worden geregeerd door de ethiek. Daarin klinkt zijn Tilburgse opleiding met aandacht voor de sociale leer in alle duidelijkheid door. Seda verzette zich tegen zijn collega-ministers, opgeleid in Chicago, die opteeden voor puur economische groeimodellen. Seda beklemtoonde en praktiseerde de aandacht voor een sociaal beleid.”

Meer informatie en aanmelden:
info@franssedafoundation.com